

ВЕСТНИКЪ ЗА УЧЕНИЦИТЪ ОТЪ ШУМЕНСКА УЧЕБНА ОКОЛИЯ

ИЗЛИЗА ВСЪКИ МЕСЕЦЪ

Редактира комитетъ отъ учители.

БРОЯ 1 ЛЕВЪ

Ръкописи и суми се изпращатъ до
Срѣдищния директоръ—Шуменъ

Разрешенъ съ № 1020 — 3. II. 1937 г. на
г. Областния директоръ — Шуменъ.

ГОЛЪМИ БЪЛГАРИ.

Д-ръ Н. Ил. Блъсковъ

Илия Рашковъ Блъсновъ.

Роденъ е въ с. Дълбоки, Старозагорско, на 9 февруарий 1839 г. ст. ст. отъ кждето баща му, преследванъ отъ турцитѣ за неговото непокорство, рано забѣгналъ въ Северна България, а по-после въ Ромъния, като него и 8-тѣ му братя и двѣ сестри оставилъ въ България немилни недраги на единственитѣ грижи на своя най-голямъ синъ Илия.

Първоначалното си образование малкиятъ Илия е получилъ при баща си, когато той е билъ учителъ въ с. Калипетрово, — Силистренско. Презъ време на бащиното му изгнание той е слугувалъ при разни господари, за да прехранва майка си и невръстнитѣ си братчета и сестри, а същевременно е получавалъ и уроци отъ различнитѣ си господари по френски, гръцки и ромънски, пакъ срещу слугуване. Самъ по после при свѣтлината на огнището е училъ руски и сръбски и недоученъ още, поради липсата по онова време на специално подготвени учители, бива взетъ отъ абаджийския тезгяхъ и отъ чиракъ става учителъ въ с. Пидемиръ.

Съзнавайки, обаче, непълнотата на своето образование, младиятъ Илия постъпва като извънреденъ ученикъ въ тогавашната Шуменска полугимназия, при

Добри Войниковъ, Сава Доброплодни, Блюдаревъ и Границки, съ които влиза въ приятелски отношения и отъ които получава частни уроци по аритметика, френски, български езикъ и музика.

Около 1860 год. Илия Блъсковъ бива назначенъ за учителъ при новооткритото Долномахленско взаимно училище въ Шуменъ и окончателно се свързва съ тоя градъ, който му става втора родина и въ който той склопва очи. Въпрѣки недружелюбното отношение спрямо него на нѣкои тогавашни чорбаджии-турски орждия, Илия Блъсковъ успѣва да заздравя своето положение въ Шуменъ и съ помощта на по събуденитѣ граждани отъ долната махала успѣва да основа Долномахленското читалище „Напредъкъ“, кждето и до днесъ се съхранява въ стъклена рамка устава на читалището, саморжчно написанъ отъ него. Новото читалище става к а т е д р а, отъ която всѣки празниченъ день Илия Блъсковъ изниса своитѣ сказки за народна просвѣта.

Между другото Илия Блъсковъ започва да се занимава съ превеждането на разни малки разкази и житиета на светии отъ руски, ромънски, сръбски и гръцки и въ 1886 г. изда-

ва първото си по-големо съчинение „Изгубена Станка“, което, за да не бжде преследванъ отъ турскитѣ власти, напечатва въ Болградъ подъ името на баща си, който и безъ това билъ въ изгнание. Окураженъ отъ добрия приемъ всрѣдъ народа за това свое първо съчинение, той въ скоро време печата „Злочеста Кръстинка“, по-после първата българска въздържателна повестъ „Пиянъ баща“ и се зареждатъ редъ съчинения едно отъ друго по интересни за онова време: „Двама братя“, „Сиромашки клетви“, „Киръ Тръпку“, „Три звезди“ и пр. Превежда отъ руски „Страшно отмъщение“ отъ Гоголя, разкази отъ Горшина и др. Редактиралъ е преди освобождението списъ „Градинка“, а следъ него „Паметникъ“. Следъ освобождението бива назначенъ за сждия въ Шуменъ, но се отказалъ отъ тая висока чест, бивалъ е каненъ неведнажъ отъ разнитѣ правителства на новата българска държава да заеме нѣкой голѣмъ постъ въ разнитѣ министерства, който да му обезпечи много по-голема заплата, но Илия Блъсковъ си остава привързанъ къмъ Шуменския край и неговия народъ, задоволява се съ скромната заплата на учителя, печата учебници по „Богослужение“, „История на българската църква“, „История на християнската църква“, „Катехизисъ“ и т. н. и ни оставя едно наследство повече отъ 30—35 по едри съчинения, повести и разкази.

Илия Блъсковъ умира презъ 1913 г. на 13 августъ точно въ деньтъ когато шуменци посрѣщатъ траурната върволица на пристигащитѣ отъ бойнитѣ полета своитѣ синове и бащи. Дветѣ траурни шествия се срѣщатъ предъ чит. „Напредъкъ“, едното отива да предаде на шуменската прѣстъ тленнитѣ останки на пришелица Ил. Блъсковъ, който той беззаветно е обикналъ тоя край, за да

НАШИ ПОЕТИ.

Веса Паспалеева.

Родена на 19. II. 1900 г. гр. Кюстендилъ. Учителствувала е само една година. За първи пътъ печата детски стихове въ 1924 год. Първото ѝ стихотворение „Умница“ е печатано въ сп. „Детска Радостъ“

Сътрудничала е: въ „Детска Радостъ“, „Поточе“, „Детска градинка“, „Детско Знаме“, „Росица“, „Лястовичка“, в. „Славейче“, „Въздържателче“, „Трезвотете“, „Пчелица“, „Изгрѣвъ“

Постоянна сътрудница на сп. „Свѣтулка“, „Детски свѣтъ“, „Детски животъ“, „Другарче“. На вестничетата „Приказка“, „Слънчо“, „Здравецъ“ и „Жетварче“. **Издаде досега: „Великденче“** — сбирка стихове за деца. „**Страшниятъ злодей**“ — пиеска въ 4 действия за деца и юноши. „**Крадливата гостенка**“ — сценка въ стихове и „**Надхитреното овчарче**“ — сценка. Участвувала въ детскитѣ литературни сборници: „Огнище“, „Детско утро“, „Детска седѣнка“, „Златни дни“, „Свѣтло утро“, „Класове“ и въ **Хърватския литературенъ детски сборникъ** отъ 1929 г.

Слънчо пожелава на сво-
има право да почива въ него, а другото шествие отъ покрусени бойци се разтапя въ сърдцата на своитѣ близки за да имъ влѣе бѣзмълвниятъ ужасъ отъ войната.

ята добра сътрудница дълги дни, за да радва българското дете съ хубавитѣ си стихове, които иматъ нѣщо отъ прелестта на нар. пѣсень.

Г-жа Паспалеева обича нар. творби, чувствава ги, та не е случайно това от-
ражение.

Тя пише съ обичъ за детето отъ народа. То ще ѝ запази мѣсто въ сърдцето си. Поетътъ, откъснатъ отъ народа си, е като ракета — свѣтва и се загубва.

Нашата сътрудница ще пребжде. **СЛЪНЧО**

Май.

Лудуватъ птиченца въ простора,
прорѣзватъ слънцето съ криле —
тичинковъ дѣхъ излѣзва двора
и лѣха въ цѣлото поле.

Природата е обновена,
кжде погледнешъ-всѣ цвѣтя.
Вълнува се море зелено
отъ изкласилитѣ нивя —
Да ти е драго да застанешъ
срѣдъ кадифенитѣ бразди —
бѣзмърна радостъ те обхване,
сълза очитѣ ти влажи.

И, сякашъ, музика приятна
звучи отъ земнитѣ недра:
„Ще бжде награденъ
стократно
на земледѣльца труда.
Ще бжде жетвата богата,
зърното едъръ кехлебаръ —
за тоя що оре земята,
Богъ праща своя щедъръ
даръ“.

Веса Паспалеева.

НАШИ СТАРИНИ.

Знаете, деца, отъ историята, че нашите прадеди — прабългарите се лѣкували съ баяне и гълтане на камъчета. Това сега ни се вижда да наивно и смѣшно, нали? Но, помислете си: колко време ни дѣли отъ тогава. Не-денъ, не-два — по-вече отъ 1200 години! А, знаете ли какъ сж се лѣкували преди освобождението, пѣкъ какъ се лѣкуватъ и сега, нѣкои българи? — Съ магии, четене отъ ходжи, поливане съ билки, баене и др.

Най-обикновеното и най-невинното лѣкуване на нашия народъ е съ билки. Тѣ съдържатъ лѣковити вещества и даватъ облекчение на много болести. Но много вѣкове сж се минали отъ баянето докато се стигне до лѣкуването съ билки. Баянето е невежество, страхъ и молба отъ и къмъ нѣкой духъ или болестъ, заклане на сжщитѣ. Билките, това сж тревитѣ, отъ които учения вади лѣкарствата.

Лѣкуването се вършило нѣкога, отъ стари хора, мъже или жени, наречени билери. Тѣ сж учили изкуството си отъ майки или бащи, като сж го предавали на синовете и дъщерите (обикновено на най-стария). Билеритѣ лѣкували безплатно, за добро (за хаиръ). Ако вземели пари, не ставало цѣръ. Т. е. болниятъ не оздравявалъ и билеринътъ загубвалъ силата си.

Билките трѣбвало да бъдатъ набрани на Еньовденъ — Св. Иванъ Билберъ, за да лѣкуватъ.

Рано сутринта, преди да изгрѣе и проиграе слънцето (то проигравало него денъ), билеринътъ трѣбвало да е на полето, да се изкѣпе въ росата, да набере билки и се завърне въ къщата си.

Св. Еньо — Св. Иванъ Билберъ преди това ги поливалъ, та ставали лѣковити.

Една стара легенда (навърно отъ богомилски произходъ) разказва: като направилъ Дѣдо Господъ Адама отъ калъ, оставилъ го

да засѣхне и отишелъ на нѣкъде. Дяволътъ му завидѣлъ, и съ единъ колъ надупкалъ човѣка. После Дѣдо Господъ взелъ тревитѣ и запълнилъ дупките. Той благословилъ тревитѣ и тѣ станали лѣковити, споредъ това, кѣде били поставени. Тѣзи, които били по корема, останали да лѣкуватъ „сърдци“ — коремъ, тѣзи, които били по главата — останали да лѣкуватъ глава и др. Тѣй народътъ си обяснява свойството на тревитѣ да лѣкуватъ.

Народътъ вѣрвалъ, че имало 77 1/2 болести. За всѣка една имало по една билка да я лѣкува, но за половината нѣмало. Никой не знаелъ името ѝ, никой не можелъ да я цѣри, затова болнитѣ отъ половинката болестъ умирали.

Билката лѣкува, или като се пие сварена, или като се полива съ нея.

Водата отъ сварената билка, обикновено, се пие на „гладно сърци“ — т. е. на празенъ стомахъ, до 40 дни, за да стане цѣръ.

Съ билки поливатъ билеритѣ. Отвечеръ, по камбанено време, донесатъ съ чистъ съдъ отъ три мѣста „мълчана вода“, съ която варятъ самодивските билки — 77. Знаете ли каква е мълчаната вода? — Който я носи, да не продумва.

Като се сварятъ билките, оставятъ се въ къщи, като пазятъ да не ги прескочи куче или котка. На сутринта водата се постопля. Внимава се да не се сгорещи, че да не стане нужда да се разстудява.

Болниятъ се съблича голъ и сѣда въ коритото. Водата отъ сварените билки изливатъ по него. Билеринътъ го разтрива съ самитѣ билки. Ако нѣщо отъ тѣхъ остане по него, не се махва, защото болестта, като се върне (тя бѣгала отъ билките) и види билки на болния, викала: „У-у, цѣренъ, цѣренъ...“ и не се връщала вече.

На болния обличали ризата наопѣки. Водата изливали на такова мѣсто, което не се газе, че да не ми-

не болестта на другото. Една частъ отъ билките слагали върху керамидата съ жаръ, та напушвали болния и леглото му.

Отъ каквото и да боледувалъ човѣкъ, три пѣти полѣненъ, оздравявалъ. Но, понѣкога болестта минавала отъ болния на този, който поливалъ. Това хората измислили, защото не разбирали какъ става заразата.

Много суевѣрия има създадени около билките, но най-интересни сж за разковнута (разковничето). То растѣло изъ ливадитѣ, но кой да е не можелъ да го намѣри. Трѣбвало да го търсятъ сутринъ много рано. На една прѣчка заковавали бѣло и чисто платно и влачили последното по тревата. Като се допрѣло платното до разковнута, ставало кърваво-червено. Тогава преглеждали тревитѣ внимателно, но не бивало човѣкъ да изтѣрга разковнута, защото умираше. Той само го разкопавалъ, като оставялъ корена малко да се държи за земята. После завързвалъ разковнута за опашката на едно куче, показвалъ му парче месо, та като трѣгне къмъ месото да изтѣрга разковнута. Това куче умираше следъ 40 дни. Който намѣрелъ тази билка, можелъ да върши чудеса — отключвалъ каквито да било ключалки, намиралъ имане, а бездетнитѣ жени можели да иматъ деца.

Най-често костенурката можела да намѣри разковнута, ядяла го. Затова макаръ съ отрѣзана глава, не умираше какъ да е.

За да я накаратъ билеритѣ да имъ го намѣри, заграждали яйцата ѝ съ камъни. Тѣй като тя не може да ги премине, принуждавала се да търси разковнута, което слагала върху камънитѣ. Последнитѣ се събаряли, а билеринътъ бързалъ да грабне чудодейната билка.

И конѣтъ можелъ да покаже кѣде расте разковнута. Като пасѣлъ изъ ливадитѣ, оковитѣ му се от-

Врабчо втораче (сценка)

Лица:	Врабчо. Старата Врабка. Баба Мравка. Щурчето.
Сцена	(Баба Мравка седи на единъ поваленъ пѣнь предъ къщичката си. Щурчето весело пѣе въ превара. Врабчо и Врабка радостни приближаватъ).
Врабка	(Показва свидетелството и се хили). Бабо Мравке, дай петаче! Врабчо вече е втораче!
Мравката	(Чете презъ очилата си) Вѣрно, Врабке хубавице! Врабчо миналъ съсъ шестица!
Щурчето	(Подава главица) Браво, сивичко врабченце! Браво! Моето момченце!
Мравката	(Доволна) Заслужава не паричка, ами цѣличка жѣлтичка.
Врабчо	(Изважда отъ пояса си жѣлтичка и я пуска въ джебчето му). (гали го) Бжди здраво, бжди живо, Щомъ си тѣй трудолюбиво.
Врабка	(Подскача отъ радостъ и я показва на майка си). Мамо! Момо! Цѣличка... Нова, лѣскава жѣлтичка!
Щурчето	(Прибира я въ пазвата си) Съ тѣхъ парички ще откупимъ къщата на леля Вранка, а на есенъ ще ти купимъ нова дрешка и читанка (Тръгватъ си доволни и весели) И отъ бедното щурченце даръ сърдеченъ приемете — пѣсенъ сладка и звѣнчлива — цѣла зима, цѣло лѣто! (Засвирва игрива пѣсенчица подиря имъ)

Веса Паспалеева

ключвали сами.

Виждате ли, деца, какви чудновати нѣща вѣрвалъ нѣкога нашия народъ, какви по-чудновати вършили? Това сж суевѣрия, които, за съжаление, и до сега мнозина вѣрватъ

И сега има хора, които търсятъ разковнута, за да станатъ богати. Това сж, не само прости хора, но и мързеливци, защото „Богъ дава, ама въ кошара не вкарва“. Нищо не се придобива безъ благословения трудъ, на който сж резултатъ днешната наука и култура.

Вие разпитайте стари хора и ще видите, че ще научите, може би, много по-интересни нѣща отъ тѣхъ.

В. П.

Слънце ясно и прекрасно!

Слънце ясно — златочело надъ земята е огрѣло, всичко буди, съживява — билки, тревки подмладява!

Слънце ясно и прекрасно грѣйни, грѣйни всѣкичасно безъ тебъ всичко полиняе полинява, остарява!..

Трайко Симеонов

Ринчо-Минчо

СЛЪНЧОВАТА НЕВѢСТА.

(Продължение отъ брой 6)

Синко-о-о, Слънчо-о-о, черна ми е, грозна ми е тази нѣма снаха! Сърдцето ми изсуши, младинитѣ ти погуби. Не мога да я гледамъ изъ къщи. Махни я!

— Мамо, не видишъ ли на какъвъ редъ сме, докарали Грозданка? Не видишъ ли, че е станала като вейчица? Какъ да я изпѣжда изъ къщи, когато цѣла ми е на сърдцето?

— Ако ти не я махнешъ азъ ще се затрия. Защо не си взе нѣкоя мома между

звездитѣ? Защо? Щомъ ти е по-мила отъ майка ти, ще те прокълна. Не забравяй сине, майчината клетва стига и постига, стига и разсипва. Не плачи, азъ ще ти намѣря друга невѣста. По-учена, по-работна.

Навжсило се лицето на Слънчо, потъмнѣло като бурна нощъ. Две сълзи се потъркулили по странитѣ му. Дълбока въздишка се изтѣргнала изъ гърдитѣ му. Преметналъ назадъ перчемъ и казалъ: — Щомъ ти, мале

искашъ снаха по сърдце, трѣгни и я търси. Тя ще е на тебе снаха, но на мене нѣма бжде жена. Трѣгни, търси по волята си!

Тръгнала Слънчовата майка, питала и разпитвала, ходила отъ понеделникъ до понеделникъ и намѣрила мома Звездоденица. Хубава и засмѣна, като трендафилъ била момата. Засмѣла се и Слънчова майка, отпустнало се свитото ѝ сърдце, радвала се, както нѣкога се радвала за Грозданка.

Въ вторникъ мѣна мѣнили, въ срѣда года годили, а въ недѣля — булка

довели.

Бледъ и жѣлтъ билъ Слънчо. Мѣка по Грозданка пиела сърдцето му, затъмнила ясното му лице, но той не искалъ да му тежи на съвѣстѣта майчина клетва.

Грозданка била като осланено цвѣте — ни жива ни умрѣла. Много дни и нощи не хапнала, не пийнала. Сънътъ не затварялъ очитѣ ѝ.

Поканили я прошка да даде на Слънчо и кума да бжде. Много пѣти тя въздѣхвала и ахѣла, много сълзи лѣла и трила рѣче. Едно намалявало болката ѝ

— Слънчовата нерадост Дала прошка, взела свѣтитѣ и се изправила любевѣнчава, но чудо стана. Булото на булката се пламнало.

Разсърдила се тя и внала:

— Мари, нѣма — нѣма ако си нѣма, не си и с

па, е, че ми запали було — Нито съмъ нѣма — мица, нито съмъ слѣпница. Менъ ми мами порѣча деветъ години да говѣя на свекѣръ и кърва, на деверъ и на волюбие. Ето, днесъ деветъ години навършватъ. Пѣбулото само пламна.

Легенда за построяването на Томбул джамия.

Това било отдавна, преди 200 год., когато турският гнет силно тежал над българитѣ. Близкото до Шуменъ с. Мадара било населено само съ турци. Край малката селска рѣчка по цѣль денъ цапали

малки момченца съ червени фесчета. Едно отъ турчетата, които никога не оставяха рѣчичката, било малкиятъ Шерифъ. Каква то пакостъ да станело, все той билъ замѣсенъ. Когато тѣзи немирни малчугани ре-

шели да се подиграватъ на нѣкой старъ човѣкъ, или да хвърлятъ камъни подире му, пакъ той билъ главниятъ герой—той надвиквалъ всичкитѣ и хвърлялъ камъни за двама. А пѣкъ когато въ главитѣ

Джамията на Шерифъ паша гл дана откъмъ градския часовникъ.

имъ се породѣла мисълта да влѣзатъ въ чужда градина, избирали за водачъ Шерифа.

Но на добриятъ и ревностенъ служителъ на Аллаха—баща на Шерифа—тия прояви на сина му, никакъ не се нравели. Той постоянно му повтарялъ, че отъ него човѣкъ нѣма да стане. Малкиятъ немирникъ не искалъ да чуе и продължавалъ да прави как вото си знае.

Изминали години. Нѣкогашниятъ немирникъ Шерифъ вече възмъжалъ. Цѣли 20 години той скиталъ по Божия свѣтъ, защото не го свѣрвало да стои въ родното си село, но постоянно създавалъ неприятности на баща си. Следъ като единъ день го засрамилъ предъ цѣлото село, той много ядосанъ, прокълналъ сина си. Изпѣдилъ го отъ къщи и още веднажъ казалъ, че отъ него човѣкъ нѣма да стане.

Шерифъ се амбициралъ отъ тѣзи думи и, следъ 20 годишно скитане, успѣлъ да забогатѣе и да стане паша. Заповѣдалъ да по-

строятъ Томбул джамия. Изминали сж отъ тогава 200 г. (построена е презъ 1745 год.) а тя е още горда и величествена и като нѣкой гигантъ се издига всрѣдъ Шуменъ.

Башата на Шерифъ, паша, вече побѣлѣлъ старецъ, ходѣлъ като безуменъ и все за сина си питалъ понеже не го знаелъ кжде е.

Единъ день две заптиета дошли да го търсятъ и казали, че пашата отъ Шуменъ го вика. Само това липсвало. Горкиятъ старецъ не знаелъ какво да прави но заптиета го подкарвали къмъ града. На отиване той се простилъ съ жена си и съ селянитѣ, защото мислѣлъ, че вече нѣма да се върне. Стигнали града. Въвели го въ конака на пашата. Стариятъ турчинъ отъ страхъ не виждалъ разкошната наредба на тази голѣма къща. Пашата заповѣдалъ да го въведатъ при него. Когато башата отишелъ, той не станалъ да го посрещне. Сторило се на старецътъ, че пашата приличалъ на Шерифа, но

не повѣрвалъ. Пашата го погледналъ, па казалъ.

— Е, старче, ти нѣкога казваше, че синъ ти нѣма да стане човѣкъ, пѣкъ той стана дори паша и построи джамия, за да угоди на Аллаха. Погледни я!

— Охъ, синко — казалъ баща му — ти си станалъ паша, построилъ си храмъ на Бога, но пакъ нѣ си станалъ човѣкъ! Трѣбваше ли да разкарвашъ стария си баща чакъ до тука съ заптиета? Не можеше ли да дойдешъ ти на село? Защо, синко, не ни се обади цѣли 20 години, та азъ и старата ти майка да мислимъ все за тебе?

Пашата засрамено навелъ глава и нищо не казалъ. Сега чакъ разбралъ, че наистина не е човѣкъ.

Следъ разговора съ баща си, пашата изчезналъ. Никой не чулъ нищо вече за него, никой не го видѣлъ, никой не знае где е умрѣлъ. Само златния полумесецъ се виши надъ голѣмото кубе, покрито съ олово, за да напомня грѣха на единъ синъ.

Рина В. Петрова

Джамията на Шерифъ паша.

Въ стариятъ пазаръ на Шуменъ е издигната величествената джамия на Шерифъ паша. Строена е презъ 1745 год. Близко 200 год. отъ нейното стройно минаре се призоваватъ мюсюлманитѣ къмъ молитва.

Втора по голѣмина, следъ джамията на султанъ Селимъ въ Одринъ, Томбул джамия, тѣй наречена за срѣдното си голѣмо кубе, е най-голѣмиятъ мохамедански дсмъ за молитва въ България.

Здраво строена, цѣла изградена съ камъни, още стотици години тя ще напомня, че щастието на господаритѣ е измѣнчиво, че народитѣ, както и отдѣлнитѣ хора, ту падатъ, ту се издигатъ.

Единъ надписъ надъ вжтршната врата казва, че строителътъ на джамията е билъ Шерифъ паша. Отъ кжде билъ и кой е той, надписа не казва. Споредъ едно предание, той билъ отъ с. Мадара.

Въ предверието се издигатъ колони отъ мряморъ, какъвто по насъ нѣма. Тия колони сж особено красиви. Тѣ иматъ подставки отъ бронзъ.

Самата джамия е висока, просторна и свѣтла, цѣла изписана съ мохамеданска растителна украса. По прозорцитѣ има цвѣтни стѣкла.

Две стѣлби, отъ дветѣ страни на вратата, водятъ въ отдѣленията за жени, заградени съ дървени мрежи — рашетки.

Цѣлиятъ подъ е посланъ съ стари килими. Когато човѣкъ влѣзе въ джамията и погледне къмъ кубето, чувствува, че е въ Божий домъ и впечатлението дълго запазва спомена си.

Стѣпкитѣ се отекватъ въ тишината. Шерифъ паша не се задоволилъ само съ съграждането на джамията. До нея построилъ дервишъхане (монастиръ), всрѣдъ двора на което има красива чешма съ водоскокъ.

Двора на дервишъхането е квадратенъ. На три тѣ му страни сж поставени килии, въ които нѣкога живѣли дервиши — кугери.

Една врата на северната страна води къмъ библиотеката. Пашата трѣбва да е билъ много просвѣтенъ човѣкъ, защото я снабдилъ съ много книги и ръкописи.

Часть отъ дервишъ—хането съ чешмата водоскокъ.

Особеното и интересното въ библиотеката е това, че книгитѣ не сж въ шкафовѣ или по лавици, а сж поставени всрѣдъ стаята въ една замрежена и крѣгла клетка. Тѣй сж били всички срѣдновѣковни библиотеки. Въ нея има мѣста за занимания.

На източната страна на джамията е училището, сж-

що построено отъ пашата. Въ студентитѣ му стаи и до сега турскитѣ деца събиратъ знания.

Джамия, монастиръ, библиотека, училище, хубави, здрави, тежки, но времето руши всички човѣшки дѣла затова пашата оставилъ много имоти за издрѣжката на сградитѣ.

Следва на 4 стр

подъ каилъ не стана, че ме дѣлите отъ Слънчо.

Казала и припаднала.

Засмѣлъ се Слънчо, че чакъ небето проехтѣло, като че ли деветъ планини се смъкнали отъ гърба му. Грабналъ Грозданка на ръце и я понесълъ къмъ равнитѣ си двори, но два чифта очи го гледали съ молба и мжка, две сърдца се свили до болка—на майка му и на Звездоденица.

— Мамо, не ме дѣли отъ Грозданка! Дай ми прошка.

Майката мълчала. Чакъ сега тя разбрала колко голѣмъ грѣхъ била сторила, колко много мжки натру-

пала изъ Слънчовитѣ палати. Грабнала ръката на Грозданка, цѣлувала я и молила:

Прости ме дѣще, прости. Много грѣхъ съмъ събрала. Но азъ много обичамъ сина си и не искахъ той да е нещастенъ. Голѣмъ, много е голѣмъ моя грѣхъ.

Радостни сълзи изъ очитѣ на Грозданка били отъ говора. Тя се свила въ skutа на свекърва си и прошепнала:

— О, ако би знала колко много го обичамъ и азъ! О, майко...

По бледа отъ бѣлата прѣстъ стояла булката подъ

булото си. Тя разбрала, че е непотрѣбна, че сърдца трѣбва да дѣли. Но какъ да се върне булка подъ було отъ вѣнчило, какъ да отиде у майкини си, какъ ще гледа съсѣлитѣ въ очи? Не, по-добре е да умре, да се затрие, но този срамъ да не пониса.

— Боже, шепнала тя, Боже мили, отърви ме отъ този срамъ, отъ тази мжка. Стори ме, Боже, пристори на каква да е гадинка, само ме у насъ не връщай.

Разбралъ предобриятъ, прелагиятъ Господъ мжката на булката и я сторилъ на черна малка птич-

ка, на ластовичка. Понечила тя да литне презъ кумина, да трѣгне изъ широкія ясенъ Божий свѣтъ мжката си да пилѣй.

Милозливо било сърдцето на Слънчо. Домжчнѣло му за малката, слаба птичка, за тежкото съществуване, което ѣ предстои.

— Остани тукъ при насъ, остани!

Той посегналъ да я хване, но въ ръката му останали само две перца отъ опашката ѣ. Хвърнала ластовичката далечъ, далечъ по синьото небе, далечъ по

незайни страни, дето никой не я познава, че да не ѣ подумзатъ за дето ѣ върната отъ вѣнчило.

Отъ тогава е тѣй раздвоена опашката ѣ. А Слънчо скоро я забравилъ, защото радостъ и веселие наново изпълнили широкитѣ му равни двори, високитѣ му чердаклии къщи, защото всички въ щастието си сж егоисти.

Край.

Овчарче.

Горе въ планината,
съ медено кавалче,
съ кривната калпаче,
овчарче малко свири.

Пѣсничката сладка
далеко се чува,
и разбужда всички.
ранобудни птички.

Край него овчици,
с' наведени главици,
сладко си хрупкатъ
нѣжната тревца.

Стефка Иванова Нейкова
у-ка отъ III класъ с. Кочово
Преславско.

Първо агънце.

Бѣло гостенче нощесъ,
Ни здрависа съ трепкавъ
гласъ.

То на топличко е днесъ,
Блѣе въ стаята при насъ.

Знае вече да търчи,
Митко звънче му закачи.
То подскача на страни,
И то звъни, звъни.

Сладъкъ смѣхъ и веселье
звънъ,
Кой ти гледа, че навънъ
Марта духа студъ и мразъ,
Пролѣтъ дойде вече при
насъ!

Стойнка Михалева уч. отъ
III отд. с. Кривица, Шу-
менска околия.

Воденичка.

Край село презъ горица
тихо бѣбри тамъ рѣчичка
Покрай хълми презъ поляни,
лжкатуши и се пѣни.

Тамъ по китнитѣ върбички
дружно пѣятъ пойни птички.
А подъ хълма воденичка
мълви сгушена самичка.

И за питки топли бѣли,
бърза брашенце да мели.
Воденичара старъ, опушенъ,
на човали дрѣме сгушенъ.

Йорданка Петрова уч. отъ
III отдѣление с. Кривица
Шуменско.

Печат. Прес. Търговски & Синове — Шуменъ

Слънчо.

Слънчо, ясенъ пакъ изгрѣй
облѣцитѣ разпилѣй,
че тебъ чакатъ днесъ децата
изъ града и по селата.

Ти на всички си другаръ,
нашъ добъръ познайникъ
старъ
и ни носишъ радостъ,
пѣсни,
приказки и дни чудесни.

М. Каракулакова III „в“ кл.
II пр. „П. Воловъ“

Май.

Колко пѣсни, колко радостъ
носи месецъ май,
вредъ мирише, хей, на мла-
достъ,
всѣко сѣрдце играй.

Надъ гори и надъ поляни
слънчо весело се смѣй,
припкатъ дечица засмѣни
всѣко пѣсенчица пѣй.

Млада, свежа е гората
шумно весело е тамъ,
мили, нѣжни сж цвѣтята
пращатъ поздрави тѣ вамъ.

Колко пѣсни, колко ра-
достъ
носи месецъ май
вредъ мирише, хей на
младостъ,
всѣко сѣрдце играй.

Б. Михайлова III „в“ кл.
II пр. „П. Воловъ“

Гатанка.

Долу, изъ мазето
Вжтре в'хамбарето
Обикаля ходи,
Навсѣкжде броди.

Ходи, дири надалеко,
Стжпва леко, леко.
Търси да похапне нѣщо,
А навънъ е тѣй зловещо.

Не потърси, ше намѣри
Нейде гнила зелка
Ил' подхвърлена капелка
Казвай, що е то?

Задава Видка Асенова Ма-
ринова, у-ка отъ II кл.
с. Кочово, Преславско.

Случка презъ живота ми.

Единъ прекрасенъ день
татко отиде на работа въ
полето. Надвечеръ, къмъ
петъ часа, видѣхъ че той
го нѣма още и помислихъ
да го отиѣна отъ една ра-
бота поне. Решихъ да на-
поя нашия младъ я буенъ
конь.

Изведохъ го отъ обора и
го заведохъ въ близката гора.
Изъ пжтя той се опитваше да
скача. Азъ го държахъ
здраво за юздата. На чеш-
мата нѣмаше хора и той
се напи спокойно. Следъ
това азъ се покачихъ на
гърба му и се хванахъ здра-
во. Но коньтъ нали е буенъ
и ненаученъ да се язди, за-
почна силно да бѣга. Той
кривна по други улици въ
село. Макаръ и много упла-
шенъ, азъ се притиснахъ
силно и не смѣхъ да мър-
дамъ. Предъ очитѣ си не
виждахъ нищо. При единъ
завой усѣтихъ, че коня под-
скочи много силно. Азъ из-
хвъркнахъ високо и ведна-
га се отзовахъ върху едни
камъни. Лежахъ тамъ въ
несъзнание, ударенъ силно
въ главата. Отнесли ме хо-
ра въ кжци.

Едва следъ три дни, бла-
дарение на грижитѣ на мо-
итѣ родители, азъ станяхъ
и отидохъ на училище.

Георги Станчевъ
у-к отъ с. I кл., с. Осмаръ

Деца, четете и пишете съ
буквитѣ създадени отъ св.
Кирилъ. Той и братъ му —
нашитѣ просвѣтителѣ още
нѣматъ въ България памет-
никъ.

Не е ли срамота?

Тѣ ни отвориха очитѣ, а
ние нехаемъ.

Дадохте ли левчето за
паметника имъ?

Помощитѣ, които идватъ
отъ цѣла България за „Бъл-
гарска старина“ достигнали
сумата 65000 лв.

Кражбата.

Когато нѣкой открадне
чужда вещь, сждятъ го и
най-често отива въ затвора.
На такъвъ човѣкъ казватъ
обикновенъ крадецъ. Но
има другъ видъ крадци.
Това сж хора, които кра-
датъ не вещи, а творбитѣ
на чужди умъ. Тѣ сж пла-
гиати или, по Български
казано, литературни крад-
ци.

На нѣколко пжти Слън-
чо обръща внимание на
малкитѣ си любознателни
сѣтрудници, че тѣ трѣбва
да изпращатъ само свои
работи. Т. е. такива, които
сами сж измислили, сами
сж сѣтворили

Въпрѣки това, ваше дру-
гарче преписало сти-
хотворение на единъ нашъ
голѣмъ детски поетъ и го
изпрати за печатане.

Слънчо разбра това, но
напечата стихотворението
въ миналия брой, за да ви-
ди какво ще прави изпра-
щача. Той се спотаи, но
родителитѣ му се много из-
ненадаха и засрамираха.

У насъ има законъ, кой-
то преследва този видъ
кражби.

Ограбениятъ поетъ не се
сърди, не ще сжди, но
Слънчо пакъ напомня: пра-
щайте само свои работи.
Чуждото си е все чуждо

Не бива да се кичимъ
съ чужия умъ и способнос-
ти, тѣй, както не се ки-
чимъ съ чуждитѣ дрехи и
украшения.

„Не кради!“ е и Божия
заповѣдь.

Слънчо.

Пролѣтно утро.

(Съчинение)

Хубавъ майски день. Не-
бето е ясно и чисто. Възду-
хътъ е свежъ и приятенъ.
Слънцето, засмѣно като мал-
ко дете подава глава задъ
китната гора. То излива ог-
ненитѣ си лжчи върху рос-
нитѣ поля. Малкитѣ пойни
птички цвѣрчатъ по разли-
стенигъ дървета. Пеперудки
прехвъркватъ отъ цвѣтъ на
цвѣтъ. Разниса се гласъ отъ
звънцитѣ на весели и пѣр-
гави агънца. Всичко живо
се раздвижва и радва на ху-
бавия день. Трудолюбивитѣ
селяни бързатъ къмъ лозята.
Колко е хубаво на пролѣтъ

Хрисанка Стоянова Христова
ученичка отъ I класъ с. Осмаръ
„Дръ П. Беоучъ“.

Джамията на Шерифъ паша.

Продължение отъ 3 стр.

Безброй нарочно оставени
дупки — гнѣзда по стенигъ
даватъ подслонъ на много
птички. Турцитѣ сж били
твърде нѣжни къмъ живо-
тинкитѣ, до като по-много
отрѣзани неприятелски гла-
ви сж имъ отреждали по
близки мѣста до Аллага.

Свѣтътъ е широкъ и на-
родитѣ шетатъ като мрави-
чки по него въ безкрая на
вѣковетѣ. Едни падатъ, дру-
ги ставатъ, убиватъ, колятъ
а слънцето гледа отгоре и
се надсвива на човѣшката
суета и безсилие.

Кой билъ, отъ кжде билъ,
какво станало съ Шерифъ
паша, никой не помни и не
знае. Останало само дѣлото
му. Единъ день и то ще из-
чезне, за да стори мѣсто на
други суети.

Ринчо Минчо.

Не забравяйте, деца: Сло-
вото на Св. св. Кирилъ Ме-
тоди се разнесе изъ славян-
скитѣ земи чрезъ България.

Инъкъ, то би се загубило
за винаги.

П. Ивановъ — ЛУНИНЪ.

ЛЮБЧО.

(Разказъ) На милото ми момче — Иванчо.

(Продължение отъ брой 6.)

стаята съ желание да влѣ-
зе вжтре, но въ тоя мо-
ментъ нѣщо изчатка въ нея
и той мигновено се отдръп-
на къмъ прозореца. Съ
новъ устремъ разпери по-
мръзналитѣ си ржце надъ
прозореца. Пакъ занаднича.
Унесе се. Той не усѣщаше,
че се бѣше надвесилъ съ
такава сила надъ прозоре-
ца, че стѣклата му запрѣ-
щѣха. Сърдцето на майката
се сви. Любчо сжщо из-
стрѣпна. Пжтнитѣ врати се
хлопнаха. Любчо трепна ка-
то изплашена птичка. Съ
пъргавина на сърне при-
бѣгна задъ кжщата и тамъ
се скри. Татко му си дой-
де. Още отъ вратата, като
забеляза, че Любчо го нѣ-
ма, запита приблѣднѣлата

отъ тревога жена, кжде е.
Отъ начало, тя се страху-
ваше да му каже самата
истина, но после, когато
той хвърли упрѣци върху
нея, тя му разказа всичко.
Разказа му даже и туй, ко-
ето дѣдо Стоилъ щѣлъ да
стори презъ дена съ него
въ училището. Бащата прих-
на въ ядъ и смѣхъ въ яда
и, като хвърли върху ма-
сата единъ топъ книжа, съ
повишенъ тонъ каза: — Ние
сме виновни! Ние го пла-
шимъ и за туй го нѣма,
затуй не смѣе да си дойде.
Кжде да ида да го дира?

При тия му думи, Любчо,
който се бѣше присламчилъ
до прозореца, за да подслуш-
ва, откrexна вратата и влѣ-
зе въ стаята — примръз-

налъ и уплашенъ до смъртъ.
Спрѣ се до вратата. Роди-
телитѣ му се изплашиха,
като го видѣха толкова
много примръзналъ. Поси-
нѣлитѣ му отъ студъ ржце
протрепераха. Сълзи зака-
пахъ отъ очитѣ му. Той от-
вори уста, за да поиска
прошка отъ родителитѣ си,
ала сълзитѣ го задавиха.

Чувства на умиление и
сѣжаление изпълни сѣрд-
цето и на майката и на ба-
щата. Въ душата си тѣ му
простиха. И можеха ли да
не му простятъ, когато бѣха
научили отъ дѣдо Стоила,
че въпрѣки всичко, той
пакъ мислилъ за утрешния
день. Майка му го покани
да приближи до печката,
за да се стопли, а татко
му излѣзе къмъ общината
за да се срещне съ лесни-
чея, който бѣ пристигналъ
по екндия въ селото имъ.
На сутринята, Любчо ле-

жеше въ леглото съ зачер-
вени очи и клюмнала гла-
ва. Тѣлото му горѣше въ
огънь. Майка му привела
глава до пламналото му
челце шепнѣше: — Хайде,
Любчо, ставай сине, време
е за училище. Тамъ друга-
ритѣ ти ще те чакатъ...
Тя го зовѣше, ала Любчо
не можеше да повдигне
главата си. Главата му се
тресѣше отъ огънь. Устни-
тѣ му протрепераха и поч-
ти презъ сълзи отговори:
— Не мога, мамъ, боленъ
съмъ. Азъ...

Сърдцето на майката се
свиваше въ мжчителна бо-
лезненостъ. Очитѣ ѝ се на-
пълниха съ сълзи. Тревога
та по болното ѝ чедо я
безпокоеше всѣки мигъ, та
за това тя побърза да по-
вика баба му и други же-
ни, да го видятъ, да му по-
могатъ. Идва и общински
фелдшеръ и лѣкаря. Дава-

ха му различни билки и
различни цѣрове. Баяха му
и отъ страхъ, ала отъ нищо
не помогна, отъ нищо по-
мощъ не дойде. Докторитѣ
казваха, че е болно отъ
пристуда, бабитѣ пѣкъ на-
мираха, че е срещнатъ отъ
лошъ вѣтъръ, че е упла-
шенъ. Всѣки гадаеше какъ
то разбира и всѣки жела-
еше да помогне, ала на-
праздно.

Момчето се залежа. Из-
минаха повече отъ триде-
сетъ дена, отъ както е на
легло. И болестята му, вмѣ-
сто да намалѣе, повече се
усилваше. Тя смѣхна дете-
то. Пълнитѣ му и румени
бузички се стопиха. Тѣлото
му заприлича на скелетъ.
Родителитѣ му почнаха да
губятъ надежда. Тѣ не вѣр-
ваха вече, че Любчо може
да оздравѣе. Не можеха да
мислятъ, че можеше пакъ
да се придигне, да стане

с. Царевъ-бродъ.

Драги другарчета и або нати на вестниче „Слънчо“, решихъ ди ви запозная съ нашето село — Царевъ-бродъ.

Северозападно отъ гр. Шуменъ на 9 клм. пжть, отстои нашето село. Разположено е на високо равно поле. Неговото землище граничи съ землищата на селата: Макакъ, Мжтница, Малка-мера, Плиска, Златна-нива и конезавода Кабиюкъ.

Старото име на селото по турски е Ендже, а по български Тънко село. То е заслужило новото си име Царевъ-бродъ, защото презъ освободителната война царь Освободител отъ тукъ е обстрелвалъ гр. Шуменъ.

По голѣмина и население е първо въ Царевъ-бродската община съ 80 кжци, 2,871 жители по народности: татари, българи, турци, нѣмци, руси, чехи и др.

Въ селото има три първоначални училища, Българско първоначално, католическо частно, мюсюлманско и пълна прогимназия.

Има католически манастиръ, православна църква и мюсюлманска джамия. Срѣдъ селото е разположена общината и читалище „Напредъкъ“, което наскоро се сдоби съ театраленъ салонъ.

Поминѣтъ на нашето село е земеделството. Тукъ произвеждатъ царевица, пшеница и др. До него има чифликъ, който произвежда захарно цвекло и семе.

Лошото е, че въ околността му нѣма гора.

Хубаво е нашето село, на селата е начело въ цѣла Шуменска околия.

Рашко Деневъ
у-къ II-а кл.

Ученицитѣ отъ II прог., които взеха участие въ изнисане оперетата „Бонния дѣлъ“ подъ вещото ржководство на учителя Здравко Стояновъ.

По Великденъ.

Наближи най-после Великденъ. Всичко е готово. Мама умѣси козунацитѣ и боядиса яйцата. Въ сжбота срещу недѣля, къмъ полунощъ, камбанитѣ канѣха всички християни въ църква.

Тръгнаха много хора. Ние, всички отъ кжци, безъ да си легнемъ до тогава, отидохме на църква.

Всички държаха запалени свѣщи. Цѣлата църква свѣтѣше. Ние останахме до края на службата. Върнахме се съ запалени свѣщи у дома.

Шомъ влѣзохъ въ кжци, първата ми работа бѣше да си легна, защото презъ деня играхъ много и на църква стояхъ до късно.

Сутринта, когато се събудихъ, протегнахъ се нѣколко пжти въ кревата, скочихъ и си облѣкохъ новитѣ дрехи. Камбанитѣ биеха продължително и тържествено. Отидохъ въ другата стая, кждето бѣха всички отъ кжци. Мама бѣше сложила на масата козунаци и много хубави пѣстри яйца. Насѣдахме всички и взехме по яйце да се чукаме, като казахме „Христосъ възкресе!“ Борецъ излѣ-

Пролѣтъ.

Пролѣтъта пристигна въ своята златна колесница. Топлото слънце наново се показа и се засмѣ. Снѣгътъ започна да се топи. Капчужитѣ закапахъ. Ледътъ се разтопи и буйнитѣ поточета запѣха пролѣтната си пѣсень. Красивитѣ полски цвѣта цвѣнаха и миризмата имъ изпълни простора. Горскитѣ и градинскитѣ дървета цвѣтатъ. Пойнитѣ птички пристигнаха отъ югъ. Ята отъ щъркели и жерави дойдоха.

Всичко се събужда отъ дълбокъ сънъ. Всичко се радва.

Семейства излизатъ изъ полета и гори на чистъ въздухъ и да се порадватъ на дошлата пролѣтъ.

Михаилка Ст. Пенева уч.
IV отд. у-ще „Нанчо Поповичъ“ гр. Шуменъ.

зохъ азъ—моето яйце излѣзе най-здро. После, презъ цѣлия денъ, играхъ съ другари, а се чукахме съ яйца.

Моето яйце бѣше най-здро.

Любенъ Н. Пѣйчевъ
у-къ отъ IV отд. „Н. Поповичъ“ Шуменъ

Градушна.

(Съчинение)

Хубавъ майски денъ. Слънцето засмѣно поздравява земята, като изпраща животворнитѣ си лжчи. Небето е ведро-синьо. Тукъ-тамъ се влачатъ като ладийки малки бѣли облѣчета. Всичко се радва на природата. По полето е плъзналъ свѣтъ — всичко е на работа. Широкото зелено море отъ време на време се поклаща отъ слабия вѣтрецъ.

Цѣлиятъ денъ минава въ работа. Слънцето клони къмъ западъ. Всички се прибиратъ въ кжци — и хора, и добитѣкъ. Изведнажъ тъменъ облѣкъ забулва небето. Той почна да се надвесва надъ земята, като че искаше да я погълне. Страшна свѣткавица разсича облѣцитѣ и изведнажъ се изгубва. Силна грѣмотевица процепва въздуха и отминава нататѣкъ. Рукна пороненъ дъждъ, като изъ ведро. Едри капки дъждъ закапахъ отъ небето. Изведнажъ едри парчета градъ затракахъ по прозорцитѣ. Свива се сърдцето на селянина. Всѣки плаче и вика: „Загубени сме! Загубени сме!“ Но при все това гра-

Пролѣтъ.

Пролѣтъ е, слънце ясно се засмива. Баба зима си отиде. Слънчевитѣ лжчи ни цѣлуватъ, прегръщатъ и милватъ. Всичко се събужда, всичко се радва на бѣлъ свѣтъ и на хубавото топло време. Малкитѣ животинки вече се събуждатъ и пѣлятъ по земята да си търсятъ храна за своята душица и за малкитѣ деца. Ние се радваме и скачаме отъ радостъ. Гойни овчици излизатъ на паша, малки агънца скачатъ при майкитѣ си. Ние много се радваме на тѣзи малки агънца, сърдцето ни тупка отъ радостъ!

Емине Мюстеджебова
отъ III отд. с. Кривица
Шуменско

Пролѣтъ.

Пролѣтъта е дивна за всички. Агънцата блѣятъ и скачатъ въ кошаритѣ. Всѣкъ е весело! Въ гората поникнаха кокичета, минзухари и други цвѣта. Всички сж се пробудили и всички сж разцвѣнали. И птичкитѣ почнаха да чуруликатъ. Пролѣтъ дивна хубавица, не е пролѣтъ, а царица! Вѣнецътъ ѝ ясно слънце, кокичето маргарѣ слънце.

Ахмедъ Алиевъ
у-къ IV отд. отъ с. Кривица
Шуменско

душката още повече се усиливаше. Богъ не чува горещата молба на селянина. Силния порой руши навсѣкъде и влачи камъни, дървета, прѣстъ, храсталаци и друго.

Мина се 20 минути и градушката почна да престава. Всичко заглѣхна въ нощта.

На заранята всички хора отидоха да видятъ пакоститѣ на градушката и пороя. Всички се връщатъ посърнали и натжжени. Голѣми бѣха пакоститѣ на стихията.

Такава природна стихия, не бѣ запомнена досега отъ хората.

Лиляна Борисова Ангелова
ученичка отъ III класъ
с. Осмаръ при про-ята
„Д-ръ П. Беронъ“.

пакъ човѣкъ.

Отъ нѣколко дни състоянието на здравето му се влоши извънредно много. Детето не даваше никакъвъ признакъ за оздравяване. Тревогата предъ мисълта, че може да го изгубятъ, покрусилъ сърдцата на беднитѣ Любчови родители. Майката се бѣше обърнала на сѣнка. Денъ и нощъ, тя бѣше надъ него и горко плачеше. Тя винѣше себѣ си, смѣташе, че за всичко тя е виновна и за това мълкомъ много страдала и молѣше Бога да се смили надъ, чедото ѝ и вмѣсто него нея да прибере.

Една сутринъ, презъ марта, бай Иванъ замина за Видинъ. Отишълъ бѣ тамъ да доведе единъ докторъ нѣмецъ, койго бѣше се прочулъ по цѣлата околия. Последната му надежда бѣше въ него. И мислѣше си,

че ако и тоя докторъ не му помогне, ще загубятъ детето, затова не му дожеляхъ кравицитѣ, които хари за 2000 лв., само и само да го доведе.

А детето бѣ зле, много зле. Презъ нощта го пазѣха съ свѣщъ. На разсъмване, то даде малѣкъ признакъ на животъ, ала къмъ обѣдъ, огънятъ му се усили, то почна да губи съзнание. Майка му се разрида край него, после колѣннич предъ Христовото разпятие, което бѣше окачено на стената до главичката на умирающото дете и тихо, съ сълзи на очи, зашепна сърдечна молитва:

— Господи, чуй молбата ми! Пожали го!... Смили се надъ едничката ми рожба и върни силитѣ му. Възкреси го, Господи, за новъ животъ!...

— Детето едва дишаше

изживяваше последнитѣ си часове. Майката сломена и разбита, поглеждала ту въ него, ту бледния Христовъ ликъ и продължаваше да рони горещи сълзи и да се моли. Тя се молѣше за живота на детето си, молѣше Бога, нея да прибере, ако тя е сѣгрѣшила съ нѣшо. Въ стаята молитвата ѝ се сливаше съ смъртнитѣ конвулсии на детето, а вънъ пролѣтъта, яхнала на златна колесница, препускаше вихрени коне, разливаше теменуженъ дѣхъ, зовѣше младо и старо за новъ животъ. Едно птиченце кацнало на дюлята до прозореца виеше кръшна пѣсень. Молящата се майка чу нѣжната птица пѣсень, хвърли погледъ къмъ борящото се съ смъртта дете и, като не можа да се задържи, избухна въ силни ридания. Сълзитѣ ѝ капѣха върху смърт-

но бледото лице на Любчо. Въ тоя моментъ, вратата сякашъ сама се отвори. Бавно пристѣпи къмъ нея учителътъ на детето ѝ.

— Какво става, чухъ камбаната да бие, и... — попита той. Майката повдигна глава и едва прошепна:

— Умира!

Учителътъ хвана ржката на детето. Пулсътъ едва биеше.

— Живо е! Не се страхувай! — отвърна ѝ спокойно той и леко повдигна главичката му. То поотвори мжчително очи и едва доловимо, несвързано прошепна:

— Мамо, вода!... Ти... тати...

Учителътъ погали сребриститѣ му кждрици, които се бѣха извили като вѣнецъ надъ прозрачното му и бледо чело, успокои майката и отиде въ училище да занесе вестта, че Люб-

чо е по добре и, че Любчо скоро ще оздравѣе.

И наистина. Богъ бѣ чулъ просълзената молитва на майката — мжченица. Той се смили надъ нея, надъ хубавото ѝ детенце и върна силитѣ му, възкреси го за новъ животъ!...

Любчо напълно оздравѣ. Сега той бѣ още по-голѣма радостъ на близки и далечни. На близки и далечни той обещава, че никога вече не ще се увлича въ играта си до край и никога не ще оскърбява родителитѣ си!

Край.

Пролѣтно утро въ село.

(Съчинение.)

Настава утро. Гори небето. Цвѣтя миришатъ, ехти полето. Месецъ май се смѣй и слънцето тържествено грѣй. Хоръ отъ птички пѣй въ гората. Тихъ вѣтрецъ гласътъ ѝ разнася изъ поля и долини. Кучета лаятъ. Звънци се чуватъ. Скръцатъ коли. Изъ улицитъ се низатъ работни селяни. Всѣки на работа отива. Едни на лозе,—други—на нива. Полето е пълно. Шумъ се чува изъ него. Овчаръ за-свирилъ, стада заблѣли, по всички храсти пилци заплѣли. А рѣката, като сребърна лента, извива въ зеленитъ треви. Чистъ ароматъ отъ полски и миризливи цвѣтя се понася въ приятния въздухъ. О, май, май засмѣнъ ти си най-щедъръ! Всичко това изглежда като една чудна, омайна пролѣтна картина.

Стойчо Геровъ Петровъ
уч. отъ I класъ с. Осмаръ.

На Георговденъ.

(Съчинение.)

Топълъ слънчевъ день. Небето е ясно синьо. Малкиятъ бѣли облѣчета цвѣтятъ по-него. Слънцето става отъ топълъ майчинъ скутъ и излиза надъ хоризонта, да се посмѣе на младитъ и пѣргави Герговци. Въздухътъ е чистъ и приятенъ.

Герговденъ е. Маминка стана рано и отиде въ близката горица за клонъ, за да окичимъ вратата съ зелено, за здраве. После накичихме агнето пакъ съ зелено. Вкарахме го въ кжщи, запалихме две свѣщи ги сложихме на него. То почна жално да блѣе. Ние много се радвахме. Но едно ни бѣше мжчно, че ще го колятъ. Изнесохме го. Дѣдо го закла. Червена кръвъ рукниотъгърлото му. Събрахме отъ кръвта въ една тавичка и почнахме да правимъ кръстове отъ нея по вратитъ, а на децата по челата, за да сж червени. Метнахме агнето въ пещъта. Направихме си люлка. Люлѣхме се до насита, за здраве. Свети Георги яхналъ на бѣлъ конъ тръгналъ да обиде есеннитъ посѣви. Събрахме се цѣлята челядъ да се хранимъ на зелено. Тѣй съ радости и пѣсни се мина тоя празникъ.

Добринка Гилева уч-ка II кл.
с. Осмаръ.

Хайдути.

Презъ страшното турско робство единственитъ защитници на българитъ сж били и хайдутитъ. Отъ първо хайдушкитъ чети сж имали съвсемъ друга целъ —грабежа. Четитъ сж се състояли отъ много и различни инородци, между които имало и българи. По — после, когато игото и страданията били нетърпими, българитъ хайдути станали народни хайдути и закрилници. Тѣ вече не грабѣли поробенитъ си братя, а на-казвали злосторницитъ турци. Народнитъ хайдушки чети се състояли отъ българи оскърбени и прогонени отъ турцитъ или отъ люде, които не могли да бждатъ покорна рая. Тѣ се обличали въ еднакво облѣкло. Въоръжавали се съ пушки, саби ножове и револвери. За войвода хайдутитъ избирали най-храбрия по между си.

Българитъ били много признателни на хайдутитъ. За отплата тѣ имъ давали винаги подслонъ, храна и облѣкло. Обичътъ си и очудването отъ храбростта имъ изказаме въ народнитъ пѣсни. И до днесъ въ всѣка българска кжща се пѣятъ звучнитъ народни пѣсни за Индже, за когото и гората плаче, за Момчилъ, Стоянъ, Манушъ и много други народни хайдути.

Младенъ Ив. Бѣчваровъ уч-къ IV отдѣл. при народното първ. у-ще „Нанчо Поповичъ“ въ гр. Шуменъ.

Пролѣтно утро въ село.

(Свободно съчинение.)

Хубавъ пролѣтенъ день. Въздухътъ е свежъ и прохладенъ. Лжчезарното слънце излива своитъ златисти лжчи надъ топлата земя. Тихъ вѣтрецъ подухва. По небето плаватъ като малки ладийки бѣлитъ облѣчета. Червенитъ и жълти лалета се люлѣятъ изъ градинитъ. Тревата се раззелени. По нея пасатъ вакли агнета. Овощнитъ дървета сж се раззеленили. Пойнитъ птички, дошли отъ топлия югъ, весело чуруликатъ. Всички бързагъ на работа. Нѣкои отиватъ на лозе, а други на нива. Следъ малко се разнася съ трепливъ гласъ училищниятъ звънецъ. Той подканя ученицитъ къмъ училище.

Иванка Димитрова Стоянова
уч. отъ I класъ с. Осмаръ
„Д-ръ П. Беронъ“.

Гатанка

Трева пасе — волъ не е;
сънь спи — човѣкъ не е;
прежда преде, кълбо вие,
хора облича. Шо е то?

Петранка Иванова Станчева
уч-ка отъ I класъ, с. Кочово
Преславско.

Малкото агънце.

Весело въ кошарата агънца играятъ. Всички сж много весели и игриви. Само едно отъ тѣхъ бѣ нажалено. Неговата майка не можеше да го храни, както другитъ майки хранятъ чедата си. Не стига това, ами веднажъ си удари крачето. Ние го превързахме. То пакъ лежа доста болно. Разбрахме, че ще умре. Наистина, то умрѣ. Въ последнитъ си часове то упорито се борѣше съ смъртта. Уви! Тя излѣзе по силна. Надви неговото слабичко тѣлце и го погуби за винаги. Ние изкопахме гробъ и го погребяхме. Стана ми много мжчно за него. Още по мжчно ми става когато чуя жалното блѣене на неговата майка и неговитъ другари какъ весело играятъ. Заплаквамъ отъ мжжа.

Написаха: Атанаска Златева
уч-ка отъ II класъ с. Кочово.
Преславско.

Въ гнѣздото.

(Съчинение)

Смрачава се. Силенъ вѣтеръ задуха. Той разлюляваше клонетъ на дърветата въ младата и китна горица.

На върха на едно дърво птичка съ своитъ рожби спокойно спѣше въ топлото гнѣздо.

Изведнажъ гнѣздото се обърна. Едно голокрило птиченце се потърколи на земята и жално почна да цвърчи. Тоя плачъ дойде до ушитъ на бедната майка. Уплашена тя отлитна да го дири и сякашъ викаше:

— Гдѣ си, мила рожбо, гдѣ си!

Силна и голѣма свѣткавица освѣти пжтя ѝ. Тя го съзрѣ. Съ голѣми мжки и страдания тя го дигна отъ земята и съ последни усилия го отнесе въ топлото гнѣздо при другитъ му сестричета.

Гръмъ разтресе земята. Проливенъ дъждъ, като изъ ведро се излѣ на земята.

Бедната майка разпери крила надъ своитъ дечица и ги пазѣше отъ дъжда. Тя стоя будна цѣлата нощ и запазваше ту едното ту другото.

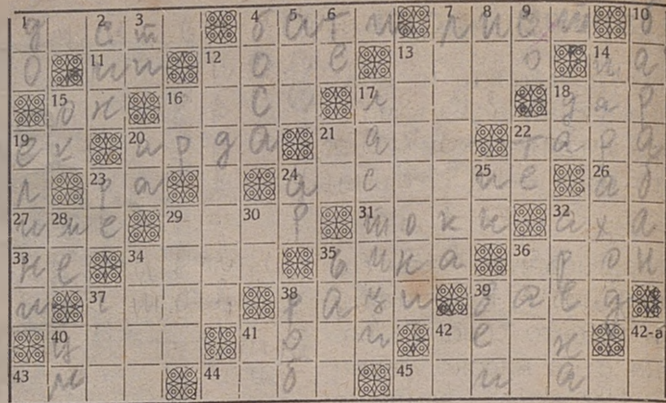
Едва на сутринъта бурята утихна и птицето семейство посрещна съ радостъ първитъ слънчеви лжчи.

На Добринка Иванова.
уч-ка отъ III кл. при про-та
„Д-ръ П. Беронъ“.
с. Осмаръ.

Съ този брой Слънчо
приключва първата си
годишнина и казва до-
виждане на своитъ 2,500
читателчета.

Пожелава имъ почивка
и здраве презъ лѣто-
то подъ грижитъ и лас-
китъ на Слънчо отъ
небето.

До виждане!

Значение на думитъ:

Водоравно:

1. Рѣка въ България.
4. По-голѣмъ братъ.
7. Часть отъ растение.
11. Еднакви гласни букви.
12. Дума, която се употрѣ-
бява при сценки.
13. Готовъ за война.
14. Граматически съюзъ.
15. Шопско мѣстоимение.
16. Племя.
17. Пълзя.
18. Подаръкъ.
19. Отзвукъ.
20. Рѣка въ България.
21. Буря.
22. Бруто безъ нето.
23. Египетски богъ.
24. Държава въ срѣдна Ев-
ропа.
26. Начални букви на аз-
бука.
27. Нѣщо, което има всѣки
човѣкъ.
29. Гръцки пѣвецъ.
31. Катарамы.
32. Възклицание.
33. Отрицание.
34. Български царъ.
35. (множествено) Алкохол-
но питье.
36. Еврейско мжжко име.
37. Възрастенъ.
38. Водни животни.
39. Турско мжжко име.
40. Мъмрене.
41. Мжжко име.
42. Тълпа.
43. Последна дума на мо-
литва.
45. Мазнина.

Отвесно:

1. Нота.
2. Цвѣтъ.
3. Мѣстоиме.
4. Необута.
5. Съюзъ.
6. Мѣстоиме.
7. Пазачка на видъ до-
машни животни.
9. Шопско мѣстоиме.
10. Тжпанъ.
11. Притокъ на Дунавъ.
12. Градъ въ България.
13. Зимни горни дрехи.
14. Превозно срѣдство.
15. Часть отъ кола.
16. Две еднакви съгл. букви.
17. Разтегливи ширити.
18. Потвърждение.
19. Стари гърци.
20. Две еднакви гл. букви.
21. Поздравъ за голѣмъ
празникъ—съкратетено.
22. Мѣстоиме.
23. Нота.
24. Мѣрка за повърхнина.
25. Две еднакви гласни
букви.
29. Турски завоевателъ.
30. Съкращение на мжжко
име.
32. Мѣсто за бой на гла-
диатори.
37. Спортенъ предметъ.
38. Пленникъ.
39. Турски господаръ.
40. Разумъ.
41. Съюзъ.
42. Съкращение на мжжко
собствено име.
- 42-а Нота.

Съставили:
ЗОРКА И ХРИСТО М. МАЛЧЕВИ
ученици отъ IV отдѣление при
у-ще „Нанчо Поповичъ“
гр. Шуменъ

Скрита картина.

Тука е майсторътъ. Кжде е калфата?

Гатанка.

Черно, бѣло, пѣстро,
но е много просто.
Ходи, бѣга,
скача и лудува.
Все така игриво

и малко страхливо.
Подгонишъ го
и мигомъ бѣжъ
иди го стигни
ако щешъ.
Що е то?

Велика Дим. Цонева уч. отъ
III в. кл. II-ра прогим.
„П. Воловъ“ гр. Шуменъ.